

Förslag till ändring av bestämmelser för skydd av djur under transport

Jordbruksdepartementet

2003-10-30

Dokumentbeteckning

COM (2003) 425

Meddelande från kommissionen till rådet och europaparlamentet om djurskydd vid djurtransporter. Förslag till rådsförordning om djurskydd i samband med djurtransporter och liknande procedurer och med ändringar av direktiv 64/432/EEG och 93/119/EEG

Sammanfattning

I ett meddelande den 16 juli 2003 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om skydd av djur under transport och närliggande verksamhet. I meddelandet anger kommissionen att bakgrunden till de föreslagna förändringarna bl.a. är den rapport som kommissionen presenterade år 2000 om medlemsstaternas erfarenheter efter införande av gällande djurtransportbestämmelser. Även rådets resolution från 2001, samt en rapport från kommissionens vetenskapliga kommitté för djurhälsa och djurskydd, nämns. I meddelandet beskrivs transportströmmarna av djur inom samt till och från EU, och kommissionen poängterar betydelsen av tillräcklig tillsyn av efterlevnaden av regler inom djurtransportområdet. Kommissionen hänvisar även till Europarådets reviderade konvention om skydd av djur under internationella transporter som nyligen beslutats. För att leva upp till konventionens krav behöver unionen revidera sina gemenskapsbestämmelser på flera områden, bl.a. avseende krav på utbildning och auktorisation av transportörer.

1.1 Innehåll

Kommissionens förslag är i form av en förordning, som skall ersätta nu gällande direktiv på området. Detta kommer enligt kommissionen att

förenkla tillsynen samt ge förutsättningar för en bättre efterlevnad av de gemensamma reglerna.

2003/04:FPM25

Förordningen föreslås gälla transport av ryggradsdjur i kommersiellt syfte med undantag av enstaka djur som åtföljs av ansvarig person. Vissa av bestämmelserna gäller dock endast hästar och de vanligaste arterna av lantbrukets djur..

För att minska stressen i samband med lastning och avlastning samt för att minska riskerna för smittspridning föreslås att djur under långa transporter inte skall avlastas för vila vid mellanstationer. Istället skall fordon för långa djurtransporter vara beskaffade och utrustade på ett sådant sätt att djuren kan beredas vila, foder och vatten ombord. Enligt förslaget får den sammanhängande restiden var maximalt nio timmar, varefter djuren måste beredas 12 timmars vila ombord på fordonet innan färden får fortsätta. Ingen begränsning föreslås av den totala transporttiden.

Enligt förslaget kommer även djurmarknader att bli föremål för strikta regler och en förbättrad tillsyn. Utbildningskrav införs för dem som hanterar djur både under transport och vid djurmarknader. Högre krav ställs även på transportörer, bl.a. krav på auktorisation. Transportörerna föreslås bl.a. bli skyldiga att rapportera problem och föra anteckningar om vidtagna åtgärder. Den utrustning som idag används för att t ex dokumentera chaufförens viloperioder föreslås även användas för att underlätta djurskyddstillsynen.

Gemensamma rutiner införs för tillsyn samt utökade krav på de ansvariga myndigheterna avseende utbyte av information.

Detaljbestämmelser om t.ex. utrymmeskrav för hästar och de vanligaste arterna av lantbrukets djur anges i bilagor till förordningen, vilket innebär att ändringar kan ske genom ett förenklat förfarande.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Djurtransportområdet är redan idag i det närmaste totalharmoniserat eftersom nu gällande direktiv på området inte utgörs av minimikrav. Om området i framtiden kommer att regleras genom en förordning istället för som nu direktiv innebär det att gemenskapsbestämmelserna inte längre kommer att införlivas i svensk lagstiftning genom Jordbruksverkets föreskrifter.

Jordbruksverkets föreskrifter kommer då endast att reglera de delar som inte regleras i gemenskapsbestämmelser. Förslaget har dock ingen effekt på de bestämmelser om skydd av djur under transport som återfinns i den svenska djurskyddslagen (1988:534) eller djurskyddsförordningen (1988:539).

1.3 Budgetära konsekvenser

Inga nämnvärda konsekvenser förutses för Sveriges eller EU:s budget.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer kommissionens förslag i de delar som gäller tillsyn, utbildningskrav och information. Sverige instämmer dock inte i förslaget att djurtransporter får pågå hur länge som helst under förutsättning att djuren får vila 12 timmar i fordonen efter varje niotimmarssträcka. De föreslagna bestämmelserna om utrustning av fordon för långa transporter är inte tillräckligt långtgående för att möjliggöra vila ombord på fordonen. Kommissionens förslag har därför inte förutsättningar att undanröja djurskyddsproblem i samband med långa transporter. Sverige anser att slaktdjur bör slaktas nära uppfödningstället och att långa transporter av slaktdjur härmed bör ersättas med transporter av kött.

Sverige ifrågasätter förordningens begränsning till att omfatta kommersiella transporter. Enligt svensk uppfattning är det viktigt att alla djurtransporter omfattas av grundläggande djurskyddskrav. Det är därför viktigt att närmare definiera vilka djurtransporter som skall omfattas. Vidare anser Sverige att det behöver klargöras att medlemsstaterna får ha nationella detaljbestämmelser om djurslag som inte omfattas av förordningens detaljbestämmelser.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Tämligen stor oenighet råder mellan medlemsstaterna, där många instämmer med Sverige att djur inte bör transporteras långa sträckor till slakt, medan andra är bestämt emot införandet av tidsgränser för slakttransporter. Förslaget att djur inte skall avlastas för vila under långa transporter har inte stöd av samtliga medlemsstater.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte yttrat sig över förslaget.

Ett 30-tal remissinstanser har lämnat synpunkter på förslaget. Flera av dessa anser att Sverige inte bör acceptera förändringar som medför försämringar av svenska förhållanden. Flera, särskilt djurskyddsorganisationerna, har lyft fram utredningsrapporten Kännande varelser eller okänsliga varor(SOU 2003:6) och anser att dess slutsatser bör ligga till grund för nya EU-regler.

Flertalet remissinstanser är positiva till de delar som rör bl.a. kontroll, tillsyn och krav på utbildning. Svenska djurhälsovården, LRF m.fl. finner det oacceptabelt att en sekvens av 9 timmars resa och 12 timmars vila i fordonet får upprepas ett obegränsat antal gånger. LRF anser att de föreslagna utrymmeskraven för svin är för stora och kommer att leda till ökade problem med slagsmål. I flera remissvar påpekas att besiktning och godkännande av fordon för djurtransporter bör krävas inte enbart för långa transporter utan också för transporter kortare än 9 timmar Djurens Rätt anser att slakttransporter måste begränsas till högst 8 timmar och påpekar att förslaget om vila på transportfordon tycks vara ogenomtänkt. LRF och hästnäringen (Ridsportförbundet, STC och SGC) anser inte att det är acceptabelt från djurskyddssynpunkt att djuren skall vila ombord på transportfordon.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Beslut förväntas tas i ministerrådet under våren 2004. Diskussioner kommer att fortsätta i rådsarbetsgrupper under hösten 2003.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 37. Beslut tas av rådet genom kvalificerad majoritet.